

Gripen och F-18 en mot en

Gripen-divisionen vid F 21 i Luleå har samövat med en finsk stridsflygdivision med F-18 Hornet. En givande övning som gärna får upprepas, anser den svenske divisionschefen Mats Hakkarainen om genomförandet.

AV PETER LIANDER

Urban Blå, divisionens andra divisionen vid F 21 i Luleå, inledde för några år sedan ett besöksutbyte med sina kolleger på den finska flygbasen i Rovaniemi. Sedan dess har utbytet utvecklats genom samövningar i båda länderna. Den senaste samövningen genomfördes i augusti när den finska divisionen HävLLev 11 gästade Kallax med tio piloter, markpersonal och sex F-18 Hornet.

Det var fjärde gången som de två divisionerna samarbetade sedan 1998 då F 21 stod som värd för ett kort besök. Året därpå övade Urban Blå med sina JA 37 Viggen i Finland och övningen Aurora Borealis, följt av Baltic Link i Sverige år 2000.

– Nu har samarbetet utvecklats och för första gången har vi genomfört ett så kallat divisionsutbyte, säger Urban Blås chef överstelöjtnant **Mats Hakkarainen**.

För båda var divisionsutbytet också en förberedelse inför den internationella flygövningen Nordic Air Meet som arrangerades i Norge i början av oktober. Samtidigt deltog också divisioner från Norge och Schweiz.

Sedan det svensk/finska samarbetet inleddes har den svenska divisionen ombesvärnat till JAS 39 Gripen. Den finska divisionen är en av tre som flyger F-18 Hornet. Flygplanparken utgörs totalt av 56 ensitsiga F-18C och sju tvåsitsiga F-18D.

Tidigare har de två divisionerna som mest övat i mixade förband. Unikt för

detta tillfälle var att man för första gången hade tillstånd att öva manövrerande strid en mot en.

– I den Nato-terminologi som tillämpas kallas detta för Basic Fighter Manoeuvring, BFM, och Dissimilar Aircraft Combat Training, DACT, vilket beskrivs i ett styrdokument kallat Fighting Edge som används när vi samövar med andra nationer, säger Mats Hakkarainen.

Flygövningarna genomfördes under fyra dagar. BFM/DACT stod på övningsprogrammet under två och en halv dag, vilket gav alla piloter tillfälle att dels agera i rollen som mål, dels att vara den anfallande parten.

– Det gav mycket bra erfarenheter både för oss och de finska piloterna. Vi är väldigt nöjda med att få ha genomfört detta, säger Mats Hakkarainen.

– Dessa övningar går inte ut på att röna ut det andra flygplanets prestanda. Det som är den stora förtjänsten vid denna typ av övningar mot en annan flygplanstyp med bra prestanda, är att som pilot få mera insikt och kunskap om sitt eget flygplan och dess system. Dessutom så är metoden att samöva med samma förband en förutsättning för att kunna utveckla samarbetet och intensifiera övningsinnehållet.

Varje pass genomfördes med fyra flygplan från vardera division och alla piloter fick möjlighet att flyga alla typer av övningar som stod på programmet.

Svenska och finska piloter vid F21 i Luleå, oc

– Sammanlagt flögs tre till fem pass per dag. Bra utdelning, säger Mats Hakkarainen.

Utöver BFM/DACT genomfördes också övningar med upp till tio flygplan i samma område, vilket enligt Nato-terminologin benämns som Composit Air Operations, COMAO.

– Vi kallar det för systemövning, det är en mer krigslig övning där fyra svenska eller finska flygplan skulle försvara ett område, med fyra flygplan på motståndarsidan som skulle anfalla området tillsammans med två Viggen.

De finska piloterna genomförde också identifieringsövningar mot JAS 39, en flygplanstyp som är mycket mindre än vad de är vana vid och därmed svårare att upptäcka i luften.

övat luftstrid en mot en.

Bilder: Anna Nyman

Dessutom gavs också tillfälle att prova att flyga i telekrigsmässig miljö mot Viggens störversion SK 37E samt JA 37 med utrustade störkapseln U95.

Enligt den svenska divisionschefen gav övningsveckan med den finska divisionen mersmak:

– Samarbetet fungerar bra, det är lätt att komma överens med våra finska vänner och allt fungerade smidigt. Dessutom gjorde gynnsamt väder att alla planerade pass kunde flygas.

Efter övningens slut åkte den finska divisionen hem till Rovaniemi, medan Urban Blå åkte till Ungern för att delta i en flygdag.

Till Rovaniemi och en liknande samövning bär det hän under 2004. ●

JAS 39 Gripen, F-18 Hornet och JA 37 Viggen i formation på väg till Kallax efter ett övningspass.